

Water voor iedereen

Water is een mensenrecht en moet voor iedereen toegankelijk zijn.' Voor IRC International Water and Sanitation Centre werkt **Marieke Adank** daar hard aan. Langetermijndenken is essentieel, net zoals mensen een spiegel durven voorhouden.

tekst **Tony van der Meulen**

© Leonard Frustite

Water', zegt Marieke Adank, 'je kunt niet zonder, hè!' Haar mails kwamen eerst uit Ethiopië, daarna uit Ghana. Als ze een week in Nederland is, treffen we elkaar in het International Water House, een kantoor vol waterclubs recht tegenover de Apenrots in Den Haag. Ze werkt voor IRC International Water and Sanitation Centre, dat wil dat iedere wereldburger zich kan verheugen in veilig water, sanitatie en hygiëne, *now and forever*. Vooral die laatste toevoeging is essentieel, zegt ze: 'Hoe zorg je ervoor dat iets dat is aangelegd ook echt blijft werken zoals het is bedoeld?'

Marieke wist al jong wat ze wilde: 'Iets met landbouw, iets met reizen en een beetje idealisme erbij. Als je dat mengt, kom je al snel op een studie Tropisch Landgebruik.' Oprecht verbaasd kijk ik haar aan: hoe kan een meisje van een jaar of zeventien in de ban raken van Tropisch Landgebruik? 'Het klonk perfect voor wat ik toen voor ogen had: buitenland, mensen helpen, veel reizen, veel op het platteland, zoiets.'

In Wageningen koos ze voor de specialisatie Irrigatie en Waterbouwkunde. 'Dat bleek een mooie combinatie van techniek, management, maar ook allerlei sociale aspecten zoals belangenverstrengelingen. Want bij water heb je altijd te maken met verschillende belangen: boeren die willen irrigeren, mensen die water willen drinken, de industrie die water nodig heeft, maar ook wil lozen. En wat de een neemt, kan de ander niet nemen.'

Spiegel

In haar werk houdt Marieke zich onder andere bezig met vragen als: hoe kun je ervoor zorgen dat iedereen altijd toegang heeft tot veilig en voldoende water? En waar wordt water voor gebruikt? 'Vaak houden organisaties zich bezig met óf drinkwater óf irrigatie, terwijl mensen water vaak voor verschillende dingen gebruiken.'

'Vroeger was de redenering: als er in een bepaald gebied 1 miljoen mensen wonen, deel je dat aantal door driehonderd gebruikers per pomp. Die pompen werkten dan een jaar of vijf prima. Nu zijn we veel meer bezig met een langere levensduur door service en onderhoud, want dat scheelt veel ellende en weggegooid geld. En dan gaat het niet alleen om onderdelen en een goed vervangingsplan, maar ook over het punt dat de bevolking over twintig jaar is verdubbeld: hoe kunnen we daar nu al op inspelen?'

Langetermijnplanning is een probleem in arme landen waar acute zorgen alle aandacht vragen. Marieke: 'Ook donoren zijn er lang vanuit gegaan: we zetten ergens een watersysteem neer en de lokale bevolking onderhoudt dat dan verder. Dat kwam ook door de drive: we moeten iets doen! Met het groeiend aantal systemen begint onderhoud begint steeds belangrijker te worden.'

In Ghana, waar Marieke veel werkt, betalen mensen in een goed huis dat is aangesloten op het waternet ongeveer veertig euro cent per kuub, terwijl de armen in dorpen vaak een of twee euro per kuub kwijt zijn. 'Ze betalen dus meer voor een minder goede service dan mensen met een kraan. De eerste stap is om dit te onderkennen en bespreekbaar te maken. Wij proberen de mensen in de watersector in Ghana een spiegel voor te houden, zodat we samen kunnen bedenken wat daaraan te doen is.'

'Als de watervoorziening goed is geregeld, ben je al een heel eind in een samenleving. Kinderen hoeven niet meer ver te lopen om water te halen en kunnen eerder naar school, water is goed voor de gezondheid, voor economische groei, goed voor alles.'

'Water', concludeert Marieke Adank, 'is een mensenrecht: daar kom ik steeds weer op uit.'

Naam Marieke Adank
Geboortedatum 1 augustus 1978
Huidige woonplaats Den Haag
Huidige functie programme officer, Africa Team IRC
Werkervaring bijna tien jaar
Opleiding: Tropisch Landgebruik, specialisatie: Irrigatie en Waterbouwkunde (Wageningen Universiteit)

PASPOORT